

Förändring av inriktning från bostad med särskild service till stödboende för personer med psykisk funktionsnedsättning

Sammanfattning

Förvaltningen har gjort en inventering för att se över omsorgsnivån för personer med psykisk funktionsnedsättning som idag har insatsen bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen (SoL).

Inventeringen visar att det finns omkring 20 personer som har ett så pass lågt omsorgsbehov att de inte är i behov av stöd och omsorg inom ramen för bostad med särskild service.

Förvaltningen ser behov av att kunna erbjuda en mer anpassad insats till personer med psykisk funktionsnedsättning som har ett lägre stöd- och omsorgsbehov. Förvaltningen ser därmed behov av att kunna erbjuda insatsen stödboende enligt SoL till personer med psykisk funktionsnedsättning. Nämnden föreslås ändra inriktningen på Folkparken från bostad med särskild service till stödboende.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse 2019-02-26 – Förändring av inriktning från bostad med särskild service till stödboende för personer med psykisk funktionsnedsättning

Förvaltning
Socialförvaltningen

Avdelning/Enhet
Kansli

Handläggare
Xerxes Fallah, Lokalcontroller

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2018-02-26

Diarienummer
SN 2018/281

Sida
2 (15)

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att bostad med särskild service, Folkparken, omvandlas till stödboende.
2. Socialnämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att besluta från vilken tidpunkt beslutet ska gälla.

Siw Lidestål
Förvaltningschef

Linda Fällgren
Avdelningschef

Bakgrund

Kommunens mål ordning och reda på ekonomin

I kommunens mål och budget dokument för 2019 finns följande mål:

Att det ska vara god ordning och reda i ekonomin.

Kommunen har en skyldighet att förvalta skattebetalarnas pengar på bästa sätt. Kommunens verksamheter ska vara så effektiva som möjligt och leverera högsta möjliga kvalitet per skattekrona.

Vidare framgår att det ska vara hög kvalitet i kommunens tjänster. Det är därför viktigt att socialtjänstens insatser är individanpassade för målgruppen.

Socialnämndens lokalresursplan

Förvaltningen har aviserat i lokalresursplanerna sedan 2017 om behovet av en insats för personer med lägre stöd- och omsorgsbehov inom ramen för SoL som idag har insatsen bostad med särskild service.

Förvaltningen gjorde bedömningen att det finns möjlighet att erbjuda andra boendeformer till personer med lägre omsorgsbehov och som idag bor på bostad med särskild service enligt SoL.

Förvaltningen åtog sig att göra en inventering för att se över omsorgsnivån för de brukare som idag har insatsen bostad

med särskild service samt göra en översyn av nuvarande lokalbestånd.

Socialnämndens åtgärdsplan

Socialnämnden godkände den 22 maj 2018 (§ 79) en åtgärdsplan. Syftet med planen var att förvaltningen skulle komma tillrätta med prognostiserat underskott. En av de föreslagna åtgärderna är *förändring av inriktning från bostad med särskild service till stödboende*.

Medborgarförslag

Ett medborgarförslag lämnades 26 oktober 2017. Förslagsställaren föreslår att kommunen bör bygga servicehus för individer med olika psykiska funktionsnedsättningar som ej klarar att ta hand om sig själva. Förvaltningen delar förslagsställarens synpunkt att det finns behov av ett stödboende enligt SoL. Socialnämnden behandlade svaret på medborgarförslaget på sammanträdet i september 2018.

Kunskapsbaserade insatser och en evidensbaserad praktik

Förvaltningen strävar efter att följa socialstyrelsens rekommendationer i de nationella riktlinjerna för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd. Det omfattar bland annat tidiga insatser vid insjuknande i psykos och modeller för att samordna insatser, boendeinsatser, stöd och behandling vid akuta tillstånd samt åtgärder för att förebygga och behandla fysisk ohälsa. De arbetssätt som

används ska så långt det är möjligt vara kunskapsbaserade med god kvalitet samt vara kostnadseffektiva.

Boendeformer

Huvudinriktningen för insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning är att stöd ska ges i eget ordinärt boende. Endast i de fall då den enskilde inte kan uppnå en skälig levnadsnivå med stöd i det egna boende ska alternativa boendeinsatser komma ifråga. Bostad med särskild service kan bli aktuell då en person med psykisk funktionsnedsättning inte, trots stöd, klarar eget boende. Den enskildes speciella behov av stöd och insatser ska vara avgörande för vilken typ av bostad som ska erbjudas. Stödboendet kan ses som en mellanform mellan ett helt självständigt boende och ett boende med särskild service där landstinget ansvarar för hälso- och sjukvårdsinsatser för målgruppen med psykisk funktionsnedsättning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen funktionsnedsättning och avdelningen boende och boendestöd.

Samråd har skett med lokalförsörjningsenheten.

Samråd har skett med socialnämndens medicinskt ansvariga sjuksköterska.

Samråd har skett med Stockholms region (Stockholms läns landsting).

Samråd har skett med kommunens funktionshinderråd.

Förvaltningen har gjort risk- och konsekvensanalyser.

Analyser har skett utifrån:

- Verksamhetens kvalitet
- Ekonomi
- Arbetsmiljö för berörda medarbetare. Skyddsombud har varit delaktiga i detta arbete.

Förvaltningen kommer i förekommande fall att fullgöra sin förhandlingsskyldighet med fackliga arbetstagarorganisationer i enlighet med MBL och LAS efter socialnämndens beslut i ärendet.

Förvaltningens synpunkter

Nuläge

Förvaltningen driver idag tre bostäder med särskild service enligt SoL, Anneberga, Folkparken och Hammarbo. Totalt 58 lägenheter. Boende på en bostad med särskild service erbjuds till personer med omfattande omsorgsbehov som kan ha specifika behov som behöver få särskild uppmärksamhet. Det kan till exempel vara personer som har ett större behov av trygghet i sitt boende än andra med mindre påtagliga problem. I en bostad med särskild service erbjuds stöd och service under dygnets alla timmar.

Behov bland de som idag bor på Anneberga, Folkparken och

Hammarbo utifrån en inventering utförd under maj månad med uppdatering i augusti 2018:

- Omkring fem personer har behov av en självständig bostads- lägenhet, så kallad genomgångslägenhet.
- Omkring 20 personer bedöms vara i behov av ett mer självständigt boende, så kallat stödboende.
- Omkring 30 personer är i behov av stöd dygnet runt; bostad med särskild service.

Insatsen stödboende SoL

Förvaltningen ser behov av att öka insatsmixen för personer med psykisk funktionsnedsättning genom att erbjuda insatsen stödboende.

Insatsen stödboende erbjuds redan till vissa personer med missbruksproblematik och vissa ungdomar som av olika skäl inte kan bo hos sina föräldrar. Beslut om insatsen stödboende fattas enligt 4 kap 1 § SoL.

Ett stödboende för personer med psykisk funktionsnedsättning består av ett antal lägenheter integrerat i ett bostadsområde. I nära anslutning till stödboendet ska finnas tillgång till gemensamhetslokal. Principen med stödboende är att den enskilde bor själv i en lägenhet men har tillgång till gemensamhetslokaler vilket underlättar social kontakt med andra. Insatsen ska stödja den enskilde så att han

eller hon kan utvecklas mot ett mer självständigt liv med en fungerande vardag.

Stödet begränsas inte utifrån ett visst antal timmar per månad utan ges flexibelt utifrån den enskildes behov.

Stödboende kan ses som en mellanform mellan ett helt självständigt boende och ett boende med särskild service. I denna insats ansvarar landstinget för hälso- och sjukvårdsinsatser. SIP (Samordnad Individuell Plan) ska upprättas tillsammans med individen om insatser från både socialtjänst och hälso- och sjukvård behöver samordnas.

Målgruppen

Målgruppen för stödboende är personer som inte klarar av ett eget boende. Personerna har heller inte sådant omfattande omsorgsbehov så att det är i behov av insatsen bostad med särskild service. Förvaltningen bedömer att omkring 20 personer är aktuella för denna insats stödboende.

Målgruppen är huvudsakligen personer med psykisk funktionsnedsättning mellan 18-64 år som är aktuella för insatser inom kommunens socialpsykiatri. Även personer över 64 år kan omfattas av målgruppen om de fortfarande har ett behov av stödboende efter 64 års ålder. En person har psykisk funktionsnedsättning om han eller hon har väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på viktiga livsområden.

Begränsningarna har funnits eller kan anses komma att bestå under en längre tid. Svårigheterna ska vara en konsekvens av psykisk funktionsnedsättning.

Inom målgruppen ingår även enskilda personer med samsjuklighet i form av exempelvis psykiskt funktionsnedsättning, missbruk eller fysisk ohälsa.

Insatskarta

<i>Namn på insats Målgrupp</i>	<i>Beskrivning av insats för personer som behöver hjälp med boendet</i>
Hemtjänst	Utförs i ordinärt boende utifrån beviljade timmar av service.
Boendestöd	Utförs i ordinärt boende utifrån beviljade timmar av stöd.
Stödboende	Individuellt stöd ges efter den enskildes behov vardagar och helger, 365 dagar per år på dagtid. Landstinget ansvarar för hälso- och sjukvårdsinsatser.
Bostad med särskild service	En boendeform för personer med omfattande svårigheter att klara ett självständigt liv. Dessa personer har ofta behov av stöd- och omvårdad dygnets alla timmar. Det är en kollektiv boendeform med ett antal enskilda lägenheter i samma huskropp, oftast

	<p>med ett gemensamt utrymme där personal finns tillgänglig. Stödet har samma karaktär och innehåll som vid boendestöd i egen bostad. Det syftar till att öka motivation och förmågan att ta ett större ansvar för sin situation, skapa och behålla vardagsrutiner, motverka social isolering och främja delaktighet i aktiviteter utanför hemmet. Dock skiljer sig inramningen och den personalbemannade strukturen från boendestöd i egen bostad. Insatsen bör utföras med hänsyn till de kognitiva funktionsnedsättningar som beskrivs ovan. Kommunen ansvarar för hälso- och sjukvårdsinsatser.</p>
--	---

Lämplig verksamhetslokal

Förvaltningen har tre bostäder med särskild service enligt SoL.

	<i>Folkparken</i>	<i>Anneberga*</i>	<i>Hammarbo</i>
Adress	Folkparken 11 och 13 Handen	Stationsvägen 22-26 Västerhaninge	Hammarbovägen 11 Tungelsta
Antal lägenheter	24	14	20

Byggår	1992	1947	2015
--------	------	------	------

Förvaltningen har gjort en översyn av dessa boenden för att bedöma vilket av dessa boende som är mest lämpligt att omvandla till stödboende. Förvaltningen bedömer att Folkparken utifrån en förstudie är mest lämpligt för sådant boende. Förvaltningens bedömning grundar sig på:

- Lägenheterna och lokalerna utformning
- Geografiska läget
- Närliggande miljön
- Närhet till allmänna kommunikationsmedel

**** Anneberga***

Lägenheterna på Anneberga är inte fullvärdiga och är i behov av omfattande upprustning. Upprustningen är så pass omfattande att förvaltningen inte bedömer att det är ekonomiskt försvarbart att investera i dessa lokaler för att rusta upp. Förvaltningen avser att avställa dessa lokaler och istället använda den planerade byggnaden på Stationsvägen som bostad med särskild service. Frågan om flytt av Annebergas verksamhet beslutas av socialnämnden i ett separat ärende i mars 2019.

Konsekvenser av beslutet

Hyresgäster

Beslutet kommer att innebära att cirka 20 personer kommer att få insatsen stödboende istället bostad med särskild service.

Cirka tolv av dessa bor redan på Folkparken och behöver därmed inte byta boende. Det innebär dock att cirka åtta personer behöver byta boende. Detta kan medföra viss oro hos de som ska flytta. Flytten kommer att ske succesivt i samverkan med hyresgästerna och deras företrädare. Chef och medarbetare har metoder och erfarenhet för hur flytt kan genomföras för att minska oron hos hyresgästerna.

Samverkan med Stockholms region (Stockholms läns landsting)

Stockholms region ansvarar för samtliga hälso- och sjukvårdsinsatser för personer som bor i stödboende.

I samband med den planerade förändringen kommer samtliga individer som påverkas att erbjudas SIP (Samordnad Individuell Plan) för att säkerställa att den enskilde får tillgång till samtliga insatser han eller hon behöver.

Enligt både SoL och hälso- och sjukvårdslagen ska SIP upprättas tillsammans med individen om insatser från både socialtjänst och hälso- och sjukvård behöver samordnas.

I SIP:en ska framgå:

- vilka insatser den enskilde behöver
- vilka insatser som kommunen ska svara för
- vilka insatser som sjukvården ska svara för
- vilka åtgärder som vidtas av någon annan än landstinget eller kommunen

Förvaltning
Socialförvaltningen

Avdelning/Enhet
Kansli

Handläggare
Xerxes Fallah, Lokalcontroller

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2018-02-26

Diarienummer
SN 2018/281

Sida
13 (15)

- om det är kommunen eller landstinget som ska ha det övergripande ansvaret för planen

Bemanning

Tillfälligt ökad arbetsbelastning hos medarbetare som ska ompröva och verkställa besluten.

Det finns risk för övertalighet av medarbetare i boendet eftersom behov av nattpersonal inte kommer att föreligga på stödboendet.

Ekonomiska konsekvenser

Det föreslagna beslutet kommer att medföra minskade kostnader motsvarande 2,4 miljoner kronor årligen när beslutet är fullt verkställt. Kostnaderna är hänförliga till lägre personalkostnader.

Tabellen nedan visar en uppskattning av minskade kostnader(tkr)

	<i>Före det föreslagna beslutet</i>	<i>Efter det föreslagna beslutet</i>
Personalkostnader	- 7 224	- 4 801
Lokalkostnader	- 2 900	- 2 900
Övriga kostnader	- 622	- 622
Summa kostnader	-10 746	- 8 323
Hysesintäkter från hyresgäster	+11 800	+11 800
Netto	+1 054	+3 477

Det föreslagna beslutet kan medföra omställningskostnader. Dessa uppskattas uppgå till 800 tkr. Omställningskostnaderna är i huvudsak hänförliga till underhåll av lägenheter i samband med att ny hyresgäst ska flytta in.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Avdelningschef funktionsnedsättning,
Avdelningschef boende och boendestöd och
lokalförjäringssenheten

För kännedom: Handläggare